

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 25 maj 2015

612/2015

Inrikesministeriets förordning om externa räddningsplaner för objekt som medför särskild risk

I enlighet med inrikesministeriets beslut föreskrivs med stöd av 48§ 4 mom. i räddningslagen (379/2011):

1§

Definitioner

I denna förordning avses med

1) *produktionsanläggning* ett område som övervakas av en verksamhetsutövare och där farliga kemikalier eller explosiva varor tillverkas, hanteras eller upplagras i en eller flera anläggningar,

2) *anläggning* en inom en produktionsanläggning belägen teknisk enhet som finns ovan eller under jord och där farliga kemikalier eller explosiva varor eller utvinningsavfall tillverkas, hanteras eller upplagras, inbegripet utrustning, rörsystem, maskiner, lager, lastnings- och lossningsplatser, järnvägsspår som finns inom en produktionsanläggnings område, kajer samt konstruktioner i anslutning till dessa,

3) *deponi för utvinningsavfall* en i 112§ 1 mom. 5 punkten i miljöskyddslagen (527/2014) avsedd deponi för utvinningsavfall som medför risk för storolycka,

4) *kärnanläggning* en kärnanläggning enligt 3§ 1 mom. 5 punkten i kärnenergilagen (990/1987),

5) *bangård* en bangård enligt 32§ i statsrådets förordning om transport av farliga ämnen på järnväg (195/2002),

6) *hamnområde* ett hamnområde enligt 8§ i statsrådets förordning om transport och tillfällig förvaring av farliga ämnen på hamnområden (251/2005),

7) *verksamhetsutövare*:

a) en juridisk eller fysisk person som tillverkar, importerar, saluför, släpper ut på marknaden, överlåter, exporterar, lagrar, förpackar, distribuerar, innehar, förvarar, använder, transporterar eller på annat sätt hanterar farliga ämnen eller kemikalier, explosiva varor eller andra motsvarande produkter eller utvinningsavfall,

b) en innehavare av tillstånd för användning av kärnenergi,

8) *bannätsförvaltare* den som tillhandahåller bannätet för trafik,

9) *hamninnehavare* den som driver en hamn och hamnfunktionerna, svarar för hamntjänsterna och äger hamnområdet eller förvaltar det,

10) *storolycka* betydande utsläpp, brand, explosion eller andra fenomen, som orsakas av okontrollerade situationer i samband med driften i en kärnanläggning, i en produktionsanläggning, i en deponi för utvinningsavfall, på en bangård eller i ett hamnområde och

som medför omedelbar eller fördröjd fara för människors hälsa, för miljön eller för egendom och där ett eller flera farliga ämnen eller utvinningsavfall ingår,

11) *extern räddningsplan* en av räddningsverket i samarbete med verksamhetsutövaren uppgjord räddningsplan,

12) *räddningsverket* det räddningsverk inom det lokala räddningsväsendet som avses i 25 § i räddningslagen,

13) *räddningsmyndigheter* de räddningsmyndigheter inom det lokala räddningsväsendet som avses i 26 § 2 mom. i räddningslagen,

14) *allmänheten* fysiska personer, sammanslutningar av fysiska personer, juridiska personer eller sammanslutningar,

15) *den allmänhet som saken gäller* den allmänhet som påverkas eller sannolikt påverkas av en olycka, eller vars intressen saken gäller.

2 §

Uppgörande av en extern räddningsplan

I 48 § i räddningslagen finns bestämmelser om de områden för vilka en extern räddningsplan ska göras upp.

Räddningsverket kan göra upp en gemensam extern räddningsplan för produktionsanläggningar som är belägna inom samma industriområde och som bildar en funktionell helhet eller produktionsanläggningar som är belägna så nära varandra att en olycka i en produktionsanläggning kan orsaka skada inom en annan produktionsanläggnings område.

När en extern räddningsplan görs upp för de produktionsanläggningar som avses i 2 mom. ska räddningsverket också beakta produktionsanläggningar inom samma område för vilka en extern räddningsplan inte behöver göras upp, men i vilka farliga kemikalier dock hanteras och upplagras, genom att beakta de eventuella risker för storolyckor och andra olyckor som de utsätts för eller som de medför.

För uppgörande av den externa räddningsplanen

1) ska Säkerhets- och kemikalieverket lämna räddningsverket resultaten av granskningen av säkerhetsrapporten för produktionsanläggningen i fråga och verksamhetsutövaren för produktionsanläggningen i fråga ska lämna räddningsverket en säkerhetsrapport och en intern räddningsplan genast när de har gjorts upp eller uppdaterats,

2) ska Trafiksäkerhetsverket lämna räddningsverket en säkerhetsrapport och en intern räddningsplan för bangården eller hamnområdet i fråga,

3) ska en myndighet som avses i 2 § i försvarsministeriets förordning om militära explosiva varor (772/2009) lämna räddningsverket den säkerhetsrapport som avses i 30 § i lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor (390/2005) eller de uppgifter som avses i 20 § i försvarsministeriets förordning om militära explosiva varor,

4) ska närings-, trafik- och miljöcentralen lämna räddningsverket en handling över säkerhetsprinciperna för verksamheten och en intern räddningsplan för den aktuella deponin för utvinningsavfall,

5) ska tillståndshavaren för en kärnanläggning lämna räddningsverket kärnanläggningens beredskapsplan som godkänts av Strålsäkerhetscentralen.

Den externa räddningsplanen ska göras upp inom ett år från den dag då räddningsverket fått tillgång till de handlingar som nämns i 4 mom. och som gjorts upp för en kärnanläggning, en produktionsanläggning, en bangård, ett hamnområde eller en deponi för utvinningsavfall.

Om ändringar görs i den interna räddningsplanen eller i beredskapsplanen, ska räddningsverket inom åtta månader från den dag då verksamhetsutövaren eller, i fråga om hamnområden, hamninnehavaren lämnat räddningsverket uppgifter om saken, uppdatera den externa räddningsplanen så att den motsvarar den nya situationen.

När räddningsverket gör upp den externa räddningsplanen i samarbete med verksamhetsutövaren ska de vid behov begära yttranden av de samarbetspartner som nämns i 46§ i räddningslagen.

Den externa räddningsplanen godkänns av räddningsverket.

3§

Innehållet i den externa räddningsplanen

Den externa räddningsplanen ska göras upp med följande mål:

1) olyckorna ska avgränsas och hanteras så att följderna minimeras och de skador som orsakas människors hälsa, miljön och egendom begränsas,

2) nödvändiga åtgärder ska vidtas för att skydda människors hälsa och miljön från följderna av storolyckor,

3) nödvändig information ska lämnas till befolkningen och till de myndigheter, inrättningar och andra aktörer i området som svarar för åtgärderna,

4) förberedande åtgärder ska vidtas för istandsättning, återställande och sanering av miljön efter en storolycka; bestämmelser om istandsättning, återställande och sanering av miljön efter en storolycka finns i miljöskyddslagen och i lagen om avhjälpande av vissa miljöskador (383/2009).

Vid uppgörandet av en extern räddningsplan ska man beakta

1) säkerhetsrapporten och den interna räddningsplanen för produktionsanläggningen, bangården eller hamnområdet i fråga,

2) den interna räddningsplanen och handlingen över säkerhetsprinciperna för verksamheten för den aktuella deponin för utvinningsavfall, eller

3) beredskapsplanen för den aktuella kärnanläggningen.

Den externa räddningsplanen ska samordnas med den interna räddningsplanen eller, i fråga om kärnanläggningar, med beredskapsplanen så att de bildar en enhetlig och fungerande helhet.

I den externa räddningsplanen ska ingå åtminstone följande uppgifter:

1) allmän information om området,

2) räddningsorganisationen på området,

3) risker för storolycka på området,

4) uppgiftsbeteckningarna för de personer som i egenskap av företrädare för verksamhetsutövaren har befogenhet att inleda räddningsåtgärder på området för en produktionsanläggning, för en kärnanläggning, för en deponi för utvinningsavfall eller på en bangård eller, i egenskap av företrädare för hamninnehavaren, på ett hamnområde,

5) hur de som saken gäller snabbt kan informeras om eventuella olyckor, samt förfarandena vid larm och nödanrop,

6) hur de resurser som behövs för att genomföra den externa räddningsplanen samordnas,

7) hur räddningsverksamheten inom området ska stödas,

8) hur räddningsverksamheten genomförs utanför området och hur verksamheten organiseras i olika olycksscenarier,

9) hur befolkningen och närbelägna anläggningar ska varnas, hur befolkningen och närbelägna anläggningar ska informeras om en olycka och om dess följder samt hurdana instruktioner befolkningen ska ges,

10) hur de myndigheter som ansvarar för räddningsplanerna i de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen informeras om sådana storolyckor i produktionsanläggningar eller i deponier för utvinningsavfall som kan få gränsöverskridande följder.

Till den externa räddningsplanen ska fogas en plan för hur evakueringen ska genomföras vid en eventuell olycka i ett område.

4§

Hörande samt framläggande av handlingarna till påseende vid beredningen

Vid beredningen av den externa räddningsplanen ska räddningsverket höra den allmänhet som saken gäller och offentligt lägga fram ett utkast till extern räddningsplan. Räddningsplanen ska också läggas fram om det gjorts väsentliga ändringar i den till följd av en översyn.

Den allmänhet som saken gäller ska ges möjlighet att inom rimlig tid framföra sin åsikt om planen. Räddningsverket ska i den utsträckning det är möjligt beakta de framförda åsikterna vid utarbetandet av den externa beredskapsplanen.

En annons om hörandet ska publiceras i minst en tidning med allmän spridning inom verksamhetens influensområde, på kommunens anslagstavla och på kommunens webbplats minst 14 dagar före diskussionsmötet. Av annonsen ska framgå syftet med planen samt följande uppgifter:

- 1) det område planen gäller,
- 2) den myndighet som svarar för planeringen och andra berörda parter,
- 3) var ytterligare information kan fås,
- 4) den plats där handlingarna är framlagda och den tid under vilken de är framlagda,
- 5) i vilken form åsikter kan framföras, tidsfrist och kontaktuppgifter.

Verksamhetens influensområde enligt 3 mom. är i fråga om ett kärnkraftverk den beredskapszon som avses i 2§ 1 mom. 5 punkten i statsrådets förordning om beredskapsarrangemang vid kärnkraftverk (716/2013).

Bestämmelser om framläggande av handlingar finns i 62§ i förvaltningslagen (434/2003). Planen ska dessutom finnas framlagd på räddningsverkets webbplats. Bestämmelser om sekretessbelagda myndighetshandlingar finns i 24§ 1 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999).

5§

Information om planer och översyn av dem

Ändamålsenlig information om de externa räddningsplanerna ska lämnas till sådana personer samt sådana närbelägna skolor, sjukhus och andra byggnader i allmänt bruk, inbegripet de produktionsanläggningar som avses i 2§ 3 mom., vilkas säkerhet kan påverkas av en storolycka. När det gäller produktionsanläggningar och deponier för utvinningsavfall ska informationen lämnas i samarbete med verksamhetsutövaren så att informationen om de externa räddningsplanerna fogas till den information som verksamhetsutövaren lämnar till de ovannämnda. I enlighet med språklagen (423/2003) ska de instruktioner med tanke på en storolycka som ges befolkningen utfärdas på båda nationalspråken.

Information om kärnkraftverks externa räddningsplan ska ges inom den beredskapszon som avses i 2§ 1 mom. 5 punkten i statsrådets förordning om beredskapsarrangemang vid kärnkraftverk.

Informationen ska upprepas när väsentliga ändringar görs i de externa räddningsplanerna, dock med högst fem års mellanrum.

Information som är viktig med tanke på säkerheten ska fortlöpande finnas tillgänglig för dem som avses i 1 mom. åtminstone hos räddningsverket och på räddningsverkets webbplats.

Tillräcklig information om produktionsanläggningarnas externa räddningsplaner ska dessutom lämnas till de medlemsstater i Europeiska unionen som löper risk att påverkas av gränsöverskridande följder av en storolycka i en produktionsanläggning.

De externa räddningsplanerna ska ses över minst vart tredje år. Vid översynen ska de förändringar som skett på området, inom räddningsverksamheten och beredskapen för den samt i fråga om tillämpningen av ny teknik och kunskap beaktas.

6§

Tillsyn och anmälningsskyldighet

Bestämmelser om regionförvaltningsverkets tillsynsuppgifter finns i 48§ 3 mom. i räddningslagen.

Säkerhets- och kemikalieverket, Trafiksäkerhetsverket och en myndighet som avses i 2§ i försvarsministeriets förordning om militära explosiva varor ska årligen före utgången av mars göra en anmälan till det behöriga regionförvaltningsverket om produktionsanläggningar, bangårdar och hamnområden inom dess verksamhetsområde för vilka det krävs en säkerhetsrapport.

Närings-, trafik- och miljöcentralen ska årligen före utgången av mars göra en anmälan till det behöriga regionförvaltningsverket om de deponier för utvinningsavfall för vilka det krävs en handling över säkerhetsprinciperna för verksamheten.

Strålsäkerhetscentralen ska årligen före utgången av mars göra en anmälan till det behöriga regionförvaltningsverket om de kärnanläggningar för vilka det krävs en beredskapsplan.

Av de uppgifter som avses i 2, 3 och 4 mom. ska framgå kommunen där området är beläget och adressuppgifter för området.

Räddningsverket ska lämna de externa räddningsplanerna till det behöriga regionförvaltningsverket för bedömning. För bedömningen ska till regionförvaltningsverket som bilaga till de externa räddningsplanerna lämnas även de handlingar som nämns i 2§ 4 mom., dock så att i fråga om kärnkraftverk endast beredskapsplanens allmänna del ska lämnas till regionförvaltningsverket. Regionförvaltningsverket ska bedöma de externa räddningsplanerna och vid behov sända dem till räddningsverket för komplettering. Regionförvaltningsverket ska årligen före utgången av maj lämna en utredning om de externa räddningsplanerna till inrikesministeriet.

7§

Övningar

I den externa räddningsplanen ska ingå en plan för ordnande av övningar med tanke på storolyckor. Planen ska innehålla uppgifter om vilka aktörer som deltar i övningen, hur övningen genomförs, dess omfattning samt tidpunkten och platsen för övningen.

Övningarna med tanke på storolyckor ska ordnas i samverkan mellan verksamhetsutövaren och andra myndigheter som deltar i räddningsverksamheten. Verksamhetsutövaren och de andra myndigheterna som deltar i räddningsverksamheten är skyldiga att delta i planeringen och genomförandet av övningarna med tanke på storolyckor. På bangårdar genomförs övningarna i samverkan mellan verksamhetsutövaren, bannätsförvaltaren och andra myndigheter som deltar i räddningsverksamheten och på hamnområden i samverkan mellan verksamhetsutövaren, hamninnehavaren och andra myndigheter som deltar i räddningsverksamheten.

Räddningsverket och verksamhetsutövaren ska i samarbete göra upp en rapport om övningen inom tre månader från en övning. Utifrån övningarna görs vid behov en översyn av räddningsplanerna. Översynen ska göras inom åtta månader från en övning.

Regionförvaltningsverket ska övervaka och följa förberedelserna för och genomförandet av övningar med tanke på storolyckor samt nivån på dem, och vid behov delta i övningarna.

Regionförvaltningsverket ska årligen före utgången av maj lämna en utredning om de övningar som genomförts till inrikesministeriet.

8§

Tidpunkten för övningar med tanke på storolyckor

Övningar med tanke på storolyckor ska ordnas vart tredje år. Den första övningen med tanke på storolyckor ska ordnas inom ett år från det att den externa räddningsplanen har godkänts.

Information om tidpunkterna för övningar med tanke på storolyckor och om de första planeringsmötena ska i god tid lämnas till det behöriga regionförvaltningsverket och den behöriga tillsynsmyndigheten.

9§

Införande i åtgärdsregistret

I det åtgärdsregister som avses i 91 § i räddningslagen ska räddningsmyndigheten införa åtminstone följande uppgifter om storolyckor:

- 1) datum, klockslag och plats för storolyckan samt namn på och adress för det aktuella området,
- 2) en kort beskrivning av omständigheterna och förloppet vid storolyckan med uppgifter om vilka farliga eller skadliga ämnen det är fråga om,
- 3) personskador,
- 4) direkta miljöskador,
- 5) egendomsskador,
- 6) gränsöverskridande följder,
- 7) en kort beskrivning av de räddningsinsatser som har genomförts och de försiktighetsåtgärder som omedelbart måste vidtas för att undvika att olyckan upprepas.

10§

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Denna förordning träder i kraft den 1 juni 2015.

Genom denna förordning upphävs inrikesministeriets förordning om externa räddningsplaner för objekt som medför särskild risk (406/2011).

De externa räddningsplanerna ska ändras så att de motsvarar kraven enligt denna förordning senast vid en översyn enligt 5 § 6 mom. Om en extern räddningsplan har färdigställts före ikraftträdandet av denna förordning, ska den första övningen med tanke på storolyckor ordnas senast inom ett år från det att förordningen trädde i kraft.

Helsingfors den 19 maj 2015

Inrikesminister Päivi Räsänen

Överingenjör Kristine Jousimaa